

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Промова намісника

при отвореню 6. сесії VII. періода красового сойму.

Висока палато!

Сойм, який тепер збирає ся на нову сесію, буде імовірно радив дуже коротко. Програма нарад є знава Вам, панове, знані є предмети, що поставлені на дневнім порядку і які в протягу недовгого часу — дай Боже — щоби стали щасливо полагодженими. Відтак сойм відрочить ся; нині ще я не умів би сказати, коли буде міг відбутися дальший хід нарад. Ясною є річю, що се буде залежати від політичної ситуації у Відні, від парламентарної праці нової ради державної, яка збере ся в недалекім часі.

Біжуча часть соймової сесії буде дуже коротка, але може стати дійсно багатою плодами; бо Ви панове, маєте, на своїх пультах правительственне предложєне, якого полагодження край домагає ся від давна і яке, о скільки маю переконанє, відповідає зовсім бажанням і поглядам, коли не всіх, то бодай дуже знатної більшости послів сеї палати. Маю навіть переконанє, що се предложєне о додатку до горівчаного податку до якоїсь степені можна назвати популярним внесєнєм, що є вельми дивним при законі, який накладає досить знатні тягари.*)

Річ представляє ся менше дивною, коли узглядимо стан красового бюджету, який докучливо нагнали до наложення нових тягарів. Коли панове переглянете проєкт бюджету, який предложив красвий виділ на будущий рік, то переконанєте ся, що там наведена велика сума, яку імовірно принесе новий додаток до податку від горівки. Красвий виділ вставляє 75 процент імовірного фінансового результату сего додатку яко дохід в бюджет. Ціла сума, як Вам, панове відомо з правительственного предложєня і мотивів, внесла би, колиб консумція удержала ся в нинішній височині, що очевидно не є певною річю, 5,715.984 К. Красвий виділ, після моєї гадки слушно, не вставив цілої суми, лише 75 процент, відтруючи 25 процент.

Се є оправданім з огляду на те, що консумція дійсно може зменшити ся в наслідок подорожнія артикулу. Але і так фонди красві засилили би ся значно переведєнєм сего предложєня, іменно так значно, що коли би ми звичайним і нормальним способом старали ся о відістанє сих доходів, то се значило би звиш 20 кр. додатку до безпосередних податків, а навіть ще зі звишкою межі 21 а 22 кр. — щоби позискати результат, який правдоподобно повинен принести додаток до горівчаного податку. Отже прошу Вас панове, — межі послами можуть бути противники взагалі податків посередних, надто високих, але мені здає ся, що з огляду на наші відносини в краю, з огляду на дуже високі додатки до податків з певністю є меншим лихом ухвалєнє сего способу, який пропонує правительството, чим підвисшенє додатків до податків до височини що найменше 20 кр. З сеї причини не можна дивувати ся, що правительственне предложєне прийато при-

*) Заміщаємо і сю часть промови п. намісника, хотия предложєне стало безпредметним, як звісно, задля відмовної ухвали дальматинського сойму, бо через те ще справа ціла не стратила своєї актуальности і прийде імовірно під наради парламенту. — Ред.

хильно. Окрім сего нехай мені буде вільно звернути увагу ще і на другу оставину.

Відомо Вам, панове, який некорисний досьвіт ми зробили з нашими красвими, консумційними податками, якою коштовною показала ся система побору тих оплат з помощью видержавлення. Отже бодай тепер що-до одного артикулу, — що-до горівки — маємо відступити від сеї нещасної системи побору податків в сей спосіб, що побір, доконуваний правительством не буде край нічо коштівати. А навіть правительството не понесе коштів, бо не потреба збільшувания правительственных органів, щоби стягати сей податок. Отже наступить рішуча зміна на ліпше, понеже консумційний податок, який побирає на злий спосіб, невідповідний, стане тепер побиратись на відповідній, раціональнійший спосіб. Прошу Вас, панове, коли таке значне поліпшенє відносин що-до консумційного податку від горівки має настати через сей закон, то заходить питанє, чому се вже давніше не стало ся, чому давніше не вибрано сеї дороги. Що она відповідає бажанням сойму завжди, від хвилі, коли повстала гадка заведенія консумційних податків на річ краю, се не підпадає жадному сумнівови. Можу покликати ся на поважаного внескодавця, посла Абрагамовича, який вперше порушив сю гадку, і який, коли предлагав консумційні оплати, тепер обовязуючі, то лише тому, що тоді не можна було перевести сеї справи в сей спосіб, який нині нам нагоджує ся є побір сего податку правительственными органами. Але що поважаний внескодавец і цілий сойм уважав сю дорогу відповіднійшою, се не підлягає сумнівови.

Тож не однократно порушувано сю гадку в соймі, а опінія сойму ішла завжди в сїм напрямі, що належить стреміти до сего немов ідеалу, є щоби консумційні красві оплати разом з правительственными побирали правительственными органами. Ся гадка була порушена п. Абрагамовичем в р. 1883. при бюджетовій дискусії. Відтак в р. 1885., як знаєте панове, стрітила ся она з опозицією, але мимо сего зискувала чим раз більше приклонників в палаті, а цікавою є річю, які погляди мали на сю квестию опоненти в протягу тої сесії в р. 1890., коли ухвалєно заведенє консумційних оплат на підставі внесєня п. Абрагамовича. Проти сего виступили були два опоненти, іменно пп. Хшановский і Фрухтман і оба сі посла пропонували резолюції сего змісту, що годили би ся як найрадше на цілу справу, колиб она мала таку форму, яку справа має власне нині дістати. П. Хшановский вніс, що належить вівзати красвий виділ, щоби порозумів ся з правительством і красвими виділами всіх других країв, щоби консумційну оплату оперти на однакових засадах. Отже се було становиско, яке зовсім відповідає теперішньому. Друге становиско було п. Фрухтмана, який також пропонував резолюцію сего рода, що належить вівзати правительството, щоби старало ся о підвисшенє державного податку від горівки за помощью державного закона у Відні так, щоби дохід з сего підвисшенія став розділєним межі край в відношеню до консумції кожного краю. Отже знов зовсім подібне становиско, на яким нині стоїть правительството.

Сойм заявив ся тоді за внесєнєм п. Абрагамовича і прийав консумційні оплати так, як були пропонувані, але з певністю не для того, щоби сю дорогу уважав найліпшою, лиш тому,

бо був переконаний, що на иньшій дорозі на разі не дасть ся досягнути сеї річи. Характеристичним є, що сказав тоді пос. Менціньский підчас дебати, полемізуючи з пос. Хшановским: (читає) »п. Хшановский каже: було би ліпше, щоби звести ся з правительством, вівзати его, щоби порозуміло ся з всіма провінціями монархії та щоби всі провінції на одній підставі ухвалили побір такого консумційного податку. Але се є побожне желанє, се було би щось на взір Царства Божого на землі, щоби жадати і надіяти ся згоди 18 коронних країв австрійських на добровільне ухвалєнє одностайного і для всіх приноровленого закона консумційних поборів. Прецінь кожда з тих провінцій має осібні свої місцеві усліва, иньші потреби, відносини і т. д.«

Се, що було побожним бажанєм, дай Боже, щоби тепер стало ся фактом. Колиж однак се предложєне відповідає желаням палати, мушу сконстатувати, що лише в одній части, а не в цілости. Бо сойм пішов дальше і бажав собі, щоби подібним способом через правительственні органи побирає ся також додаток до консумційного податку від пива, та щоби сей податок заступив нинішні консумційні оплати. На разі бажаня краю під тим зглядом не можна було вдоволити і маю се переконанє, що на нині є конечним ограничити справу тільки до податку від горівки.

Знаєте панове, які погляди мають взагалі на цілу квестию підвисшенія податку від пива в ріжних коронних краях. Дуже сумніваю ся, щоби згода на сїм полї була легкою. Окрім сего є ріжна височина консумційних оплат від пива на річ поодиноких країв і тут є тому доведєне до одностійности дуже трудною річю; однак хто знає, якою ще буде більшість. Може в будучности, коли поодинокі край, які мають консумційні оплати від пива, будуть побирати їх і дальше на нинішній, непрактичний спосіб, є в. на підставі видержавлення, то з часом виробить ся одностійність поглядів також що-до податку від пива і доведе до подібної реформи, як теперішня з горівчаним податком. Однак нині не можна вже наперед осуджувати річи. (Конець буде).

Посмертні спомини про О. Я. Кониського.

II.

»Кіевская Газета« подає таку споминку:

29. листопада о 2-ій год. пополудні помер відомий український письменник і громадський діяч, один з найвиднійших місцевих літературних сил, О. Я. Кониський. Покійник родив ся 6. серпня 1836. р. на хуторі Переходівці, ніжинського пов., черниг. губ. В дев'ятім році вступив до приходської школи в Ніжині, а відтак в чернигівську гімназію, якої однак мимо відличних успіхів не повело ся єму скінчити. Відтак побирав К-ий дальші науки в ніжинській дворянській школі і в ліцеї, але наслідком матеріальної недостачі а головню недуги очий не встиг докінчити наук. В 1854. р. вступає до служби в Полтаві і щиро трудить ся над самоосвітєю. До того часу відносє ся єго перші літерат. проби, а також вельми жива участь в організації і праці в недільних школах в Полтаві, до їх знесєня 1862. р. В 1863. р. К-ий приневольний був переселити ся на жите у Володгу, опісля проживав в Тотомі, звідкіля аж в 1865. р.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

їмає ся вишуканем средств, якими можна би записіти грабежам в залізничних поїздах.

Вешингтон, 26. грудня. При будові триповерхової каменниці завалила ся стїна і засипала румовищем чотирох робітників. Одного з них страшно покаліченого виратовано, а прочі три погибли на місци.

COLOSSEUM Ernesta Thorna, у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна. Програма від 16. до 31. грудня 1900.

1) Чудові тирольські діти, вокальний терцет. 2. Freres Sandaros, люди-крокодили. 3. La belle Sophia, ексцентрична танцерка. 4. Marnitschew Zoretta найліше зоологічне poutpouri. Тресовані пси коти, миши, кози, кури, голуби, дик і дика коза, малпи на бічклях і видра яко воздухоплавець. (10 минут павзи) 5. Трупа Wallenda. Житє та іграшки в циганьскім таборі. 6. La belle Marcaschani, австральска баритонова співачка. 7. Trudy Briegardy, феноменальна відгадувачка гадок, названа >Загадкою<. (Павза) 8. Alaski >чуда моря<, 3 морські льви, >Nero<, >Biszet< і >Neptun<, фока кльови >Тому< і море >Jim my<. 9. Трупа Ceunard, плястично акробатичні мармурові статуї. — Що 1. і 16. нова програма.

Що дня велике представленє. В недїлю і свята два представленя. Білети вчаснїше можна замовляти в конторі Пльона. Початок о 8. год. вечером.

Table with 4 columns: Poїзд, до Львова, Poїзд, зі Львова. Includes arrival and departure times for various stations like Krakow, Berlin, Warsaw, and Lviv.

ЗАМІТКА: Пора нічна числиться ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських 5) удїляє поясненє в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНѢСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариямт всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі зваради, збіжє в зерні і солонї, сїно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вивосить:

Table with 2 columns: Fund name and amount in kor. and sot.

Тарифи >Днѣстра< дуже умірковані, услїва обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вивосили виплаченї шкоди 1,669.665 кор. 38 сот. Полїси >Днѣстра< приймає Банк краєвий і Каси ошадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Святинї, Городенці, Теробовлі і Залїщиках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через >Днѣстеръ< в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнїйші услїва, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає полїси і квїти в рускїм язїці. Зголошеня о удїленє аґенцій в окрестностях, де нема близько аґентів >Днѣстра<, приймає ся. >Днѣстеръ< виплатив аґентам по конєць 1899 р. провізїи 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім >Просьвіти<).

Товариство взаїмного кредиту „ДНѢСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім „Просьвіти“).

удїляє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителїв або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першїм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Святиченики, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителїв предложити еще полїсу житєву; обезпечитись можна через >Днѣстеръ< в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбїнацій.

Згадає Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

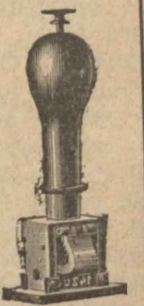
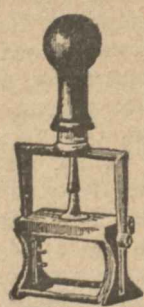
Удїл членський вивосить 50 кор., втисове 2 кор. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в >Днѣстрѣ<.

Інформації удїляє Дирекция листовно або аґенти Товариства взаїмних обезпечень >Днѣстеръ<.

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток навчукових і великий вибір навчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вп. Миколайша). Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки навчукові і металеві для громад і урядів парохїяльних. Шильди мальовані на шклї, дереві, блясі та полотні. Всїлякі лякерования, позволочуваня хрестів. Таблицї і шильди лянї з ріжних металїв, таблицї наґробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камїнях, печатки, штанци, відзнаки, букви, моноґрами, герби і ґузики до упряжи та ліберїї. Марки печатковї, бляшки шпунт. для броварїв. Нуморатори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цїнники даром і франко.

З друкарні В. А. Шийковського.

Гіпотечного.

БАНКУ

Контора вимїни цїнні паперї

Вильсованї

Купони

Вїдплатї

Вїдплатї